

GABRIELA BERTEANU

Vinovați fără vină

Când „viață”
nu e totuna cu „la vie”

GABRIELA BERTEANU

Vinovați fără vină

Când „viață” nu e totuna cu „la vie”

*„Că din toate ce sunt, cel mai greu e să fii
Nu copil de părinți, ci părinte de fii”.*

(Adrian Păunescu - Repetabila Povară)

Am scris această carte fără a avea pretenții de scriitor. De aceea, sper ca aceia care mă vor critica din această perspectivă să aibă înțelegerea necesară față de un novice. Pe cei care mă vor critica pentru enunțurile mele îi anunț că nu am nimic de retractat din ceea ce am spus. Cele trăite atunci au rămas intacte în amintirile mele, astfel încât convingerile de atunci nu le pot cenzura gândindu-mă că ar putea deranja pe cineva. Am scris cele ce vor urma pentru toți cei implicați, pentru cei ce vor să cunoască o experiență de viață pe care le doresc să nu o trăiască, dar pentru care e bine să fie pregătiți pentru că niciodată nu se știe ce surprize vin în viitor, pentru cei care uită să prețuiască frumusețea și liniștea normalității din viața lor.

Nu am scris această carte pentru părinții lui Cătă, Ioana, Andu și cei ai altor îngeri care au zburat dintre noi. Pentru ei povestea mea este un vis care nu li s-a împlinit și care ar fi posibil să le provoace dureri și întrebări ce ar putea să nu mai aibă rost. Ei nu au avut norocul să își vadă copiii crescând.

Dincolo de bucuria zilnică de a îmi vedea copiii crescând cu poftă și drag de viață, nu reușesc să scap de întrebarea care mă bântuie uneori „Și dacă nu aveam noroc?!”

15 decembrie 2009 – începuse, neoficial, vacanța de iarnă.

Am fost foarte nerăbdători să întâmpinăm sărbătorile de iarnă din acel an și poate de aceea am împodobit brazii din curte mult mai devreme față de alți ani. Încă de la începutul lunii decembrie, am profitat de timpul frumos de afară și am montat luminițele și ornamentele de Crăciun pe cei doi brazi din curte. Era primul an în care-i împodobeam acolo, în curte.

Cu un an înainte, în spiritul gândirii ecologiste, am cumpărat pentru sărbătorile de iarnă brazi în ghiveci. Copacul cu coroana cea mai bogată l-am pus în casă și a devenit pomul nostru de Crăciun din acel an. Pentru că ne doream să-l menținem într-o formă bună, care să-i permită mai târziu plasarea în curte, a trebuit să-i menținem o atmosferă adecvată în casă, temperatura ridicată nefiind un mediu bun pentru a-și menține o condiție optimă pentru replantare. Am ales să închidem o parte din caloriferele aflate în apropierea bradului, lăsând astfel un pic mai rece în casă. L-am udat cu multă atenție, nici prea mult, nici prea puțin și l-am împodobit cu delicatețe, având grijă să nu rupem vârfurile crengilor. Ce mai încolo și înoace, am avut grijă de el ca de un musafir de vază.

La sfârșitul lunii ianuarie, l-am mutat într-o cameră pe care nu o foloseam și în care, de asemenea, am oprit căldura. Am ținut bradul la adăpost până când temperatura exterioară a devenit

optimă. Abia atunci l-am scos în curtea casei și l-am plantat la loc de cinste. Mai târziu, în primăvară, a înmugurit și a fost primul semn că grija noastră nu a fost în zadar. Bradul dorit creștea sănătos și voinic în curtea casei. Alături de el s-a prins frumos și celălalt brad, îmbogățindu-și treptat coroana săracă.

Crăciunul anului 2009 îl întâmpinam pregătiți mai bine ca niciodată și cu foarte multă nerăbdare. Chiar dacă brazii din curte erau împodobiți ca în povești, în casă am mai împodobit un alt brad în ghiveci. Nu am rezistat tentației de a ne bucura de tradiționalul pom de Crăciun doar în curte! Am vrut să avem unul și în casă, de parcă ne temeam să nu ne lipsească cumva inconfundabila aromă de cetină. De data aceasta nu am cumpărat bradul de la pepiniera de lângă Brănești, așa cum făcusem cu cei dinainte, ci l-am comandat de pe un site specializat în vânzarea brazilor de Crăciun. Am fost însă ușor dezamăgiți la primirea lui. Era mai mic decât socotisem noi, cu o coroană modestă și nu avea nuanța pronunțată de brad argintiu, așa cum fusese prezentat în ofertă. Totuși, l-am împodobit cu aceeași bucurie ca pe toți ceilalți, sperând ca într-o zi, după ce îl vom replanta în curte, să devină și el la fel de semeț ca și vecinii săi.

Nu știu ce ne-a împins să ne grăbim așa cu pregătirile pentru sărbătorile de iarnă! Și cadourile pentru familie le cumpărasem deja, le împachetasem și le ascunsesem bine undeva prin mansardă. Fără să avem nicio presimțire, ne mobiliza în această direcție o efervescență inexplicabilă, o grabă de a ne bucura parca mai repede de tot. Casa o decorasem cu tot felul de figurine, cizmulițe decorative și alte zdrăngănele cu tematică de Crăciun. Mai așteptam să înceapă și Dan concediul de sărbători, nu înainte însă de a veni și pe la serviciul lui „Moșul” cu cadouri pentru copiii celor care lucrau acolo.

Și pentru ca tabloul sărbătorilor de iarnă să fie complet, mai doream să începă să ningă... ca în povești.

Crăciunul... o sărbătoare cu semnificații profunde legate de trăirile pe care le aveam în acea perioadă a anului, începând încă din

timpurile în care eram copilă. Pe atunci, tatăl meu copilărindu-se mai mult decât cei mici, ne făcea această sărbătoare frumoasă și îmbelșugată în fiecare an, indiferent de condiții. De Crăciun, tata redevenea copil. Cred că încerca să-și inducă trăiri din copilărie, pe când încă îi mai avea alături pe părinți. Pierderea lor timpurie și mai apoi viața austeră pe care a trăit-o la liceul militar care i-a devenit cămin, au întrerupt ani buni această bucurie sufletească. De aceea, an de an, Crăciunul în familie devenea o sărbătoare magică, unică, plină de bucurie. A reușit mereu să fie așa, chiar și în perioada restrictivă a regimului comunist, atunci când Crăciunul nu era liber și nici atât de „exploatat” comercial ca acum.

Dar să revin la începutul zilei de 15 decembrie...

Dragii mei copii m-au rugat să îi duc în timpul zilelor libere din vacanță la un film animat. Ca să mă achit cât mai repede de această dorință a lor, m-am gândit să mergem la film în prima zi de vacanță. Filmul ales începea pe la prânz. Dimineața îmi planificasem să trec pe la sala de sport pentru a face puțină mișcare. Era probabil ultima oră de sport din an pentru că nu aveam de gând să mai trec pe acolo până terminau copiii vacanța. Pentru că sala era mai aproape de locuința mamei decât de casa noastră, am dus copiii la ea dis-de-dimineață, urmând să plecăm de acolo direct la film.

Ducu se simțea bine, deși înainte îi fusese puțin rău. Îl duruse capul și tot avusese o senzație de vomă. Avea problema asta de câteva zile bune. Am fost cu el la doctori și i-am făcut câteva investigații medicale recomandate de aceștia. Nu s-a descoperit nimic care să clarifice starea de rău, medicii nereușind să îi pună un diagnostic anume. Într-un fel, eram aparent liniștită sau măcar încercam să nu mă gândesc la lucruri prea grave. Dacă doctorii nu au descoperit vreo problemă anume, era probabil să fie doar o stare de rău trecătoare de care mă alarmam eu prea tare. Îmi trecuse prin cap ideea că poate ar fi bine să-i fac o tomografie ca să mă liniștesc, dar niciunul dintre medici nu îmi sugerase această investigație, pe care nu prea o efectuează nimeni doar

pentru că așa crede pacientul ori părintele lui că e cazul să fie făcută.

Am dus copiii la mama și m-am dus cu masina la sala de sport. În timpul orei de aerobic, prin geamurile mari ale sălii, am surprins momentul în care a început să ningă. Ninge așa cum îmi dorisem, cu fulgi mari, denși, ușor viscoliiți de vântul care se iscase din senin. Chiar dacă profesoara de sport trăgea de noi și ne muncea din greu, gândindu-se probabil la meniul îmbelșugat pe care aveam să-l servim în zilele de sărbători, tot mai găseam răgazul să privesc prin geam la fulgii mari care dansau atât de frumos prin aer. Ce bucueroși aveau să fie copiii de un așa început frumos al vacanței de iarnă!

Afară zăpadă începuse să se aștearnă într-un strat tot mai consistent. Chiar dacă corpul meu era muncit destul cât să simt o ușoară durere musculară, nu îi dădeam importanță pentru că deja gândurile îmi zburau undeva dincolo de geamurile mari. Dacă așa debuta vacanța, aveam să petrecem tare bine!

Curând am terminat ora de sport și am plecat grăbită la mama. Drumul a fost scurt, doar de câteva minute și dacă nu îmi era teamă că pot răci, ieșind încălzită de la sală în aerul prea rece de afară, mergeam pe jos până acolo.

În timp ce conduceam mi-am reamintit că bucuria venirii zăpezii urma să fie umbrită de chinul care avea să fie în trafic pe străzile înguste, alunecoase și mai mereu necurățate de zăpadă. Neavând cauciucuri de iarnă la mașină, am simțit cum aceasta patinează pe stratul umed, alunecos, care se așternuse consistent în doar câteva zeci de minute. Mi-am revizuit atitudinea și am început să conduc mult mai prudentă, ținând cont de noile condiții.

Într-un moment neprielnic, a ieșit în fața mea, de pe o alee dintre blocuri, o mașină. Cu tupeu, ori inconștientă, șoferul grăbit a ieșit cu mașina în drum, ocupând toată banda de mers de pe sensul meu. Primul reflex a fost să frânez ușor, dar mașina nu a vrut să mă asculte și am alunecat lin spre cealaltă care stătea înfiptă drept în drum. În fracțiuni de secundă am derulat firul posibil

al accidentului. Parcă vedeam deja unghiul în care ne vom tampona și m-am gândit cum voi rata ziua frumos începută, câte ore voi petrece în polemici cu domnul grăbit, cu declarații și ore pierdute pe la biroul de accidente rutiere. Gânduri inutile pentru că, în final, am reușit să mă opresc la doar câțiva centimetri de cealaltă mașină. Am respirat ușurată și mi-am înghițit înjurăturile care îmi veniseră pe limbă. Bine că scăpasem! Dar a fost ca un duș rece care m-a trezit brusc din starea de bine cu care îmi începusem ziua. Mi-am văzut mai departe de drumul meu.

Am ajuns cu bine la mama. Era veselă, ca de fiecare dată când nepoții erau la ea. Copiii o scoteau din monotonia zilnică. Erau bucuria ei. Am zăbovit puțin la ea, am stat de vorbă, am făcut planurile de cumpărături pentru masa de Crăciun.

Afară continua să ningă cu fulgi la fel de mari, dar parcă mai deși, iar stratul de zăpadă consistentă era deja bine conturat. Drumul până la mall-ul la care urma să vedem filmul l-am făcut destul de încordată. Făceam socoteala cam câtă zăpadă se mai poate strânge în următoarele ore până când urma să ne întorceam acasă. Nu îmi era teamă să conduc în condiții de iarnă, ci de faptul că mașina nu avea cauciucurile potrivite pentru vremea de afară. Mă îngrijora și gândul că pe străzile din București va începe nebunia invariabilă care se iscă de fiecare dată când afară plouă, ninge ori e polei. Nu contează intensitatea acestor fenomene. Doar simpla lor prezență, chiar și numai trecătoare, generează mai mereu probleme în trafic. Cred că e un specific al locului, un fenomen ce tinde să devină o tradiție locală.

Ajunși la mall am cumpărat biletele la film. Înainte de a intra în sala de cinema, conform obiceiului american importat în mai toate colțurile lumii, le-am cumpărat celor mici clasica pungă de pop-corn. Copiii, dar și mulți adulți, nu mai pot să vizioneze liniștiți un film fără să mănânce porția de floricele alături de o băutură carbogazoasă. Dacă de floricele nu m-am strădui să-i dezvăț pe copiii mei, măcar cu sucurile astea pline de chimicale neprietenose cu organismul uman reușisem să îi fac să înțeleagă că nu-i bine să le consume... poate doar ocazional. Simțiseră și ei că cea mai bună cale de a stinge setea este apa. Așa că am luat câte trei

sticle cu apă și două pungi de pop-com. Lui Ducu îi revenea o pungă întregă. Cu el nu puteam să negociez; porția lui era numai a lui. Cealaltă pungă am luat-o pentru mine și Dora. Pentru Dora o pungă, chiar și de cea mai mică dimensiune, era imensă raportată la stomacul ei mic.

Am intrat în sala de cinematograf și ne-am căutat locurile înscrise pe bilete. Spre mirarea și ușoara dezamăgire a copiilor aveam locuri în ultimul rând, chiar dacă sala era mai mult goală. Am încercat să le arăt partea bună a situației. În primul rând, ziceam eu, fiind mai în spate nu ne vor asurzi sunetele filmului. În general, în filmele animate apărute în ultimii ani, dialogurile dintre personajele animate deveneau mai mult o ceartă, replicile fiind spuse prea răstit. Nu mă așteptam ca acest film să facă notă discordantă în această privință. În al doilea rând, îi explicam lui Ducu ce bine va fi când va putea să se manifeste în felul lui specific, fără a-l mai atenționa mereu că deranjează lumea. De fiecare dată când mergeam la film ori la teatru, Ducu trăia spectacolul cu intensitate, se amuza în gura mare, comenta scene și situații de parcă era într-o altă lume, în care toți ceilalți necunoscuți din jurul lui dispăreau și rămânea doar el cu personajele de pe scenă. Mereu mă amuzam, în penumbra din sală, de chipul lui extraordinar de expresiv și de modul în care părea că interacționează cu personajele, de râsul lui sănătos și molipsitor, de felul în care trăia acțiunea ce i se desfășura în dreptul ochilor. Îi povesteam adesea lui Dan cât de tare m-am plictisit la vreun film animat neinspirat, dar cât de bine mă binedispunea să văd emoțiile copiilor în timpul spectacolului. Trebuie să recunosc însă, că am văzut și unele filme animate care mi-au plăcut.

În acea zi m-am uitat, ca de atâtea alte ori, la chipurile copiilor mei ca să surprind trăirile oglindite pe chipurile lor în timpul derulării filmului. Nu mă așteptam să-i văd râzând în hohote pentru că filmul nu era prea bun. Era plictisitor și avea o acțiune fantastico-grețoasă: un orașel în care ploua cu mâncare și în care toată lumea se îmbuiba peste limita normalului. Filmul se numea „Stă să plouă cu chiftele”, titlul original era „Cloudy with a Chance of Meatballs”.

Privirea mea se îndrepta în acea zi mai mult spre Ducu decât spre Dora. De data asta nu căutam să mă desfăt cu bucuria lui. Îl urmăream cu teama că pot să mai zăresc din nou vreun semn că boala care îi dădea târcoale nu-i dă pace. Parcă aveam o neliniște în suflet gândindu-mă că durerile de cap, stările de rău ar putea să mai apară. De câteva zile bune își făcuse un obicei să stea cu mâna lipită de frunte, încercând parcă să-și aline durerile de cap care reveneau constant. Urmăream să văd dacă mai face acest gest. Totuși, pe parcursul celor aproape două ore petrecute în sala de cinema, nu am văzut nimic care să mă îngrijoreze.

La un moment dat, spre finalul filmului, Ducu s-a ridicat și a plecat la toaletă. Un gest firesc ținând cont de cele două sticle cu apă pe care le-a golit în timpul filmului. După atâta pop-corn sărat era și normal să stingă setea cu multă apă. S-a întors repede, fără probleme și am urmărit liniștiți finalul filmului.

Atunci când acesta s-a produs, ne-am ridicat de pe scaune și, trăgându-ne gecile pe noi, am pornit spre ieșire. Ducu era cu un pas în fața noastră. Mă uitam spre picioarele lui cu grijă, ca nu cumva să ne împiedicăm unii de alții în sala obscură. Atunci am văzut pentru prima oară că Ducu avea un mers nefiresc. Călca asemenea unui om beat. Picioarele i se împleticeau și nu avea stabilitate în ele. L-am întrebat îngrijorată de ce merge așa, dacă era ceva în neregulă cu el. Mi-a răspuns că nu are nimic și că merge foarte bine, poate doar mi se pare mie că văd ceva anormal.

Și într-adevăr, făcând încă câțiva pași a mers normal. Am rămas cu un pas în urma lui ca să-l pot supraveghea mai bine. A coborât câteva scări cu un mers ce părea normal. Apoi iar a început să meargă împleticit. L-am întrebat încă o dată dacă simte că ar avea o problemă, dar cred că tonul vocii mele era foarte diferit de cel normal pentru că am văzut oamenii care treceau pe lângă noi întorcându-și capul și uitându-se mirați spre mine.

În momentul acela am simțit cum teama începe să încolțească în mintea mea. O răceală grea, ca de plumb, îmi urca prin vene. Dora mă tot întreba ceva, nu știu ce, dar era legat de Ducu. L-am spus să tacă și să mă țină bine de mână. Mergeam prin mall,

spre parcare și parcă nu se mai termina drumul. Vitrinele largi din stânga și din dreapta se unduiau asemenea valurilor mării și oamenii care treceau pe lângă noi parcă lăsau un uragan în urma lor. La un moment dat am văzut cum Ducu se înmoaie. Părea că se scurge încet, încet spre podea. L-am susținut doi-trei pași până când am reușit să ne așezăm pe cea mai apropiată bancă.

L-am întrebat dacă îl dor picioarele și în timp ce vorbeam îmi auzeam disperarea din glas. Mi-a răspuns cu o voce neputincioasă „Nu știu ce am ! Nu știu ce e cu mine!”.

Am scos telefonul din geantă și l-am sunat pe Dan. L-am spus ce se întâmplă cu Ducu. Cred că păream foarte speriată pentru că a reacționat imediat, fără să mai pună întrebări suplimentare. A spus că vine să ne ia imediat și să mergem la un doctor.

Ne-am ridicat de pe bancă cu mișcări lente. Îmi era teamă ca Ducu să nu leșine și să nu se accidenteze în cădere. În timp ce ne îndreptam spre parcare, și-a regăsit echilibrul și a început din nou să pășească normal.

În capul meu gândurile se învălmășeau, iar rațiunea ceda tot mai mult teren emoțiilor. Totuși, în timp ce coboram cu scările rulante, am știut că trebuie să ies cu mașina din parcare mall-ului. Ca o presimțire, m-am gândit că vor trece zile până când voi scoate mașina de acolo și fiecare zi de parcare ar fi avut să mă coste prea scump. Nu știu de ce am gândit așa! Ce anume m-a făcut să simt că va fi o situație specială, ceva ce ne va schimba programul obișnuit de viață... De unde bruma de gândire pragmatică în acele momente? Probabil că era ultimul lucru la care trebuia să mă gândesc atunci.

Am plătit taxa de parcare cu mâinile tremurând de emoție, ne-am suit în mașină și am plecat din mall. Pe partea cealaltă a străzii am văzut un mic teren viran unde mai erau parcate câteva mașini. Am lăsat mașina acolo, deși locul, un intrând între două case dărăpănate, părea cam dubios. Dar nu mai conta atunci. Am ieșit din mașină și am început să mă uit după Dan.